

LÉPCSŐK

X. évfolyam 7. 8. szám

2010. július 4.

A kerepesi római katolikus egyházközség lapja

*„Isten kegyelme,
áldja erős kezét:
az ős pogányság
mindenütt eltűnik,
s az Üdvözítő
szent keresztje
szép ragyogással
a hont bevonja.”*

*(Szent István himnusz
a Magyar Zsolozsmából)*

A tartalomból: Egyházközségi majális
Szent Domonkos 9 imamódja
Hogyan beszélhetek Istennel?
Segítő szentek
A titkok koronája

Szentmise szándékok július hónapban

1.	+Turai Ferencné és +Szülei	
2.	+Sréder László, +neje Anna, a Sréder és Horváth család +Tagjai	
3.	+Rozmüller József 1. évf.	
4.	A Széles család +Tagjai	(8.00)
		(11.00)
	+Szülők és +Hozzá tartozók	(19.00)
5.	+Sárvári István és +Felesége	
6.	A Szűzanya közbenjárásáért	
7.	+Gulyás nagyszülők	
8.	A Rózsafüzér társulat 11.(Vargáné) csoportjának +Tagjai	
9.	+Rémi János, +Felesége, +Gyermekeik és +Unokáik	
10.	+Szépvölgyi János és +Felesége	
11.	Hálából - születésnapon	(8.00)
		(11.00)
	+Turai Károly	(19.00)
12.	+Toldi Ferenc	
13.	A Szűzanya tiszteletére	
14.	Hálából - születésnapon	
15.	+id. Fekete János és +Neje	
16.	+László és +Valentina	
17.	+id. Csaja József, +neje Baran Katalin, a Baran és Csaja +Nagyszülők	
18.	+Pásztor István, a Pásztor és Baran +szülők és összes +Hozzá tartozó	(8.00)
	+Nagy János 1. évf.	(11.00)
	+Hornyk Pál, +Szülei, összes +Hozzá tart. és +Mészáros szülők, +Hozzá tart.	(19.00)
19.	A 24 órás szentségimádást végzőkért és az imát kérőkért	
20.	+Gróf Gábor 2.évf., Gábor és József +gyermekai és +Katalin menyé	
21.	+Kriger Mihály, +Felesége és +Hozzá tartozók	
22.	+Zsiák József és +Szülei	
23.	Hálából - születésnapon	
24.	A Rózsafüzér társulat 25.(Feráné) csoportjának élő Tagjai	
25.	Szent Anna tiszteletére	(8.00)
		(11.00)
	Az Egyházközség híveiért	(19.00)
26.	A Rózsafüzér társulat 25.(Feráné) csoportjának +Tagjai	
27.	+ifj. Kozár László, +Édesapja és +Varga szülők	
28.	Hálából - születésnapon	
29.	+Noszál Béláné	
30.	+Brassói István, +Brassói szülők, +kereszt szülők	
31.	+Huszka Mihály, +Neje, +gyermekai és összes +Hozzá tartozó	

Gondolatébresztő...

Imádság önmagunkért, hogy alkalmas eszközök lehessünk az Úr kezében

Jöjj Szentlélek Úristen!

Helyettesítsd csendes nyugalommal, a bennünk lévő feszültséget.

Helyettesítsd csendes bizalommal, a bennünk lévő aggodalmat.

Helyettesítsd erős hittel, a bennünk lévő félelmet.

Helyettesítsd kegyelem édességével, a bennünk lévő keserűséget.

Helyettesítsd ragyogó fényeddel, a bennünk lévő sötétséget.

Helyettesítsd szerető melegeddel, a bennünk lévő hideget.

Helyettesítsd fényességgeddel, a bennünk lévő éjszakát.

Helyettesítsd üdítő tavaszoddal, a bennünk uralkodó hideg telet.

Egyengesd ferdeségünket.

Vedd el büszkeségünk élességét, de mélyítsd el alázatosságunkat.

Gyújtsd meg szeretetünk tüzeit, de oltsd ki szenvedélyeink tüzeit.

Tedd, hogy úgy lássuk magunkat, ahogy Te látsz minket.

Engedd, hogy úgy lássunk Téged, ahogyan azt Te kívánod.

Így legyünk boldogok a Te szavaid szerint:

"Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják Istent!"

Nagyboldogasszony

*Mint fényes hold, mint drága nap,
mint hajnalpír, mely most fakad,
száll az egek csúcsaira
a Szeplőtelen Szűzanya.*

*Dicső trónjára érkezett,
Királynő ég és föld felett,
ő szülte azt, ki tündökölt,
a hajnalcsillagnál előbb.*

*Az angyalok és az égiek
rendje fölé emeltetett,
Asszony, ki túlszárnyalta rég
a szentek minden érdemét.*

*Kit egykor ölben hordozott,
kit jászolban pólyálgatott,
a mindenség Királyaként
szemléli, Atya fényeként.*

*Szűzeknek Szüze, kérd Fiad,
esdjen miértünk hű szavad,
miénket vette általad,
övéből mindent visszaad.*

*Atya, Fiú s Vigasztaló,
köszöntse őket hálaszó,
kik minden másnál ékebb,
dicsőbb fényt adtak fönt neked.
Ámen.*

Egyházközségi majális

Elsőáldozás

**SZENTHÁROMSÁG
ÜNNEPÉN A 8.00 ÓRAI
SZENTMISÉN 14,
A SZILASLIGETI
SZENTMISÉN
2 GYERMEK
JÁRULT ELŐSZÖR
SZENTÁLDOZÁSHOZ.**

Pünkösdhétfőn a Royal Station - Sport-, Szabadidő-és Egészség Központ mögötti területen tartottuk az idei egyházközségi majálist.

A résztvevőket sok játék, vetélkedő várta; akadály-verseny, sorverseny, lufi fújás, kötélhúzás, „mindent, vagy semmit” hittanos csapat-vetélkedő, röplabda és a nap végén a tombola sorsolás.

Ezúttal sem maradt el a hagyományos paprikás krumplicsészés, és családok közül szinte mindenki hozzájárult a vendéglátáshoz egy kis házi süteménnyel, hogy örömet szerezzen a társaságnak.

Az együtt töltött szép nap sok lehetőséget adott, mivel a régi és új résztvevők ismerkedtek és beszélgettek egymással.

Reméljük, hogy az évek során, - a megélt élmények alapján - egyre többen jönnek, és érzik szívügyüknek, hogy részt vegyenek ezen az egyházközségi programon, ami előbbre viszi az igazi közösségi életet.

SZENT ANNA és SZENT JOACHIM

Július 26.

Az újszövetségi szent könyvek semmit nem mondanak a Boldogságos Szűz Mária szüleiről. Néhány névvel találkozunk a rokonságból: Erzsébet és Zakariás, Szalóme és Zebedeus, de e két szülő nevét nem tudjuk. Egy 2. századi apokrif könyv mondja, hogy Mária édesanyját Annának, apját Joachimnak hívták, és a két név jelentése figyelmet érdemel, mert Anna anynyit jelent: kegyelemmel áldott, Joachim pedig: Isten megvigasztal.

Az ünnep a 13--14. században terjedt el Európában, annak az érdeklődésnek következményeként, amellyel Krisztus emberi természete és emberi valósága felé fordultak a hívők. Ez az érdeklődés a keresztes háborúkból visszatért lovagok elbeszélései nyomán éledt föl, és kiterjedt Jézus szülőföldjére és rokonságára is. Érhető, hogy az Üdvözítő nagyszülei iránti tisztelet is felélénkült.

Az ünnep dátuma egy templom fölszentelésének évfordulójából adódott. A régi hagyomány ugyanis úgy tartotta, hogy Mária Jeruzsálemben született, és szülőháza, Anna asszony háza a Bethesda-tó közelében állt. Az 5--6. században e föltételezett születési hely fölé bazilikát építettek, s ennek fölszentelési napja volt július 26.

Szent Anna tiszteletéről Bálint Sándor a következőket írja: „A hazai Szent Anna-tisztelet gazdagságát és színes változatosságát a kultusz sokrétűsége mutatja. Kiváltságos patrónajaként tisztelte sok ügyében-bajában az asszony nép, de tisztelték azok is, akiknek foglalkozása valamiképpen a gazdaasszonysággal, asszonyi gondoskodással függ össze: a szövömmunkások, csipkeverők, seprűkötők.

Céhpatronaként tisztelték az asztalosok azért, mert hajdanában az oltárszekrény elkészítése a mesteremberek feladatai közé tartozott, márpedig Anna volt méltó arra, hogy az élő tabernákulumot, Máriát a méhében hordozza... a kádárok is tisztelték, nyilván abból a megfontolásból, hogy Jessze törzséből, Anna és Mária méhéből sarjadt a Szőlőtő: belőle termett a megváltás bora, (a megváltó Vér)... Védőszentje volt a bányászoknak is, nyilvánvalóan azért, mert ünnepének evangéliuma a szántóföldön elrejtett kincsről, a drágagyöngyöt kereső kalmárról szól, és e hasonlatokat Szent Annára is lehetett vonatkoztatni. A barokk korban Szent Anna külön tisztelt patrónája volt a haldoklóknak."

A bizánci rítusban július 25-én ülik Szent Anna asszony halála napját, amely napon Konstantinápolyban 550 körül templomot szenteltek a tiszteletére. Nyugaton a 12. századtól terjedt el a július 26-i ünnep. V. Pius pápa 1568-ban eltörölte, de 1583-ben ismét felvették a római naptárba, július 26-ra. Szent Joachimot 1584-től március 20-án, 1738-tól a Nagyboldogasszony oktávája utáni vasárnapon, 1913-tól augusztus 16-án ünnepelték. 1969-ben egy napra tették Szent Annával.

A legenda elbeszélése szerint Szent Anna szüleit Stolanusnak és Emerenciának hívták, és Betlehemben éltek. Anna a Názáretben élő Joachimnak lett a felesége, s mindketten Júda nemzetségéből és Dávid házából származtak. Húsz évig éltek már együtt, de nem volt gyermekük. A vagyonukat három részre osztották: egy részt maguknak tartottak meg, a másik részt a templomnak és a papoknak adták, a harmadik részt pedig szétosztották a szegények között.

Gyermektelenségük fájdalmát tovább fokozta egy eset: a templomszentelés ünnepére fölmentek Jeruzsálembé, és Joachim áldozati ajándékot akart felajánlani, de egy Iszakár nevű

pap visszautasította az ajándékot azzal a megokolással, hogy bűnös kézből nem fogadja el. Joachim házasságának terméketlenségét ugyanis bűnössége nyilvánvaló jelének látta.

Joachimot ez a megszegyenítés olyan érzékenyen érintette, hogy hazatérve elhatározta: nem marad többé a városban, hanem elbujdosik az erdőkbe és a mezőre a pásztorok közé. És így is tett. Nem sokkal később azonban megjelent neki Isten angyala és megvigasztalta. Megígérte neki, hogy imádságaiért és alamizsnáiért Anna gyermeket szül, mégpedig egy leányt, akit majd Máriának kell nevezniük. Az angyal azt is megmondta, hogy a gyermek fogantatásától fogva telve lesz Szentlélekkel. Szava igazsága mellé jelül azt adta, hogy Joachim menjen föl Jeruzsálembe hálát adni Istennek, és a templomban, az Aranykapunál találkozni fog a feleségével, akit ugyanígy angyali jelenés indít arra, hogy a templomba menjen. Úgy is történt. Joachim és Anna az Aranykapunál találkoztak, boldogan elmondták egymásnak a látomásukat, majd hálát adván Istennek, visszatértek otthonukba, Názáretbe.

Anna az ígéret szerint fogant és megszülte a kislányt, akit Máriának neveztek el. Joachim ezután hamarosan meghalt. Anna másodszor is férjhez ment egy Kleofás nevű férfihoz, kitől ismét lánya született, és azt is Máriának nevezték. Kleofás halála után Anna harmadszor is férjhez ment egy Salamon nevű férfihoz, akitől újra leánygyermeket szült, és e harmadik lányt is Máriának nevezték el.

A legenda -- az apokrif szerzőktől vett értesülések alapján -- így részletezi Jézus rokonságát: az a Mária, aki Anna második házasságából született, később Alfeus felesége lett, és négy fiút szült: a fiatalabb Jakabot, Júdás Tádét és a Zelóta Simont, akik Jézus apostolai lettek, valamint a Justusnak nevezett Józsefet, aki Jézus tanítványa volt. A harmadik Mária, akit atyja után Szalóménak is hívtak, Zebedeus felesége, Jakab és János apostol anyja lett.

Ezek az adatok természetesen nem fedik a történeti valóságot, de azt a hívő és szeretettel teljes gondoskodást jelzik, ahogy a hagyomány próbálta értelmezni az evangéliumokban is előforduló „Úr rokonai” kifejezést.

A legenda azt is tudja, hogy Anna még élt, amikor a Szentcsalád Nagy Heródes halála után visszatért Egyiptomból, és megláthatta a kicsi Jézust. Lelkét angyalok vitték Ábrahám kebelére, s mikor az Úr Jézus fölment a mennybe, őt is a mennyországba vitték.

Ily és Andrásnál olvasható Szent Anna legendája végén: „Amiképpen a víz annyival tisztább, amennyivel a szép forráshoz közelebb merítették, úgy Szent Anna annyival nagyobb tisztasággal részesült a jóságos cselekedetekben, amennyivel közelebb volt a minden jóságos cselekedeteknek kútfejéhez, a Jézus Krisztushoz.

Ily kedves lévén azért Szent Anna asszony az Isten előtt, kérjük őt, legyen szószólónk ő Szent Fölségénél, és minékünk nyerjen végig megmaradó szent malasztot, hogy holtunk után mindörökké örvendezvén, dicsérhessük az Úristent a mennyei boldogságban.”

Istenünk, ki Szent Joachimot és Szent Anna asszonyt arra választottad, hogy tőlük szülessék Egyszülött Fiad édesanyja, az ő közbenjárásukra kérünk, add meg, hogy elnyerhessük az üdvösséget, melyet minden nép számára ígértél.

Szent Anna hazánkban mintegy 130 templom és kápolna patrónája, három templomnak Szent Joachim a védőszentje, a hernádnémeti és az ófehértói templomokat pedig mindkét szent pártfogására „bízták”. Országos búcsút tartanak ezen a napon Hanyipusztán, Lőrinciben, Tápiógyörgyén és Szanyban. Kiemelkedő esemény a balassagyarmati Anna-napi palóc búcsú..

Szent Domonkos 9 imamódja

Szent Domonkos ünnepe alkalmából 9 részes sorozatot indítunk a Domi Híradóban, felhasználva Vladimir Koudelka:

„Domonkos, Isten igéjének hirdetése” című könyvét, melyet éppen 10 éve, Szent Domonkos ünnepére jelentetett meg a magyar Domonkos Rendtartomány a lakiteleki világi domonkosok közreműködésével. Szent Domonkos imamódjai nem mesterségesen megszerkesztett módszerek. Nem írt ő kézikönyvet imatechnikájáról, nem tartott csoportos meditációs képzést - a szó mai értelmében -, hanem egyszerűen napi imaéletének példájából tanultak követői. Ezt vetették papírra szentté avatási pere során (melynek pontos szövege magyarul is rendelkezésre áll), amiből később „A 9 imamód” néven ismert összeállítás keletkezett. Néhány része idegennek tűnhet, ám lényegileg legtöbbje ma is éppoly aktuális, mint bármikor a kereszténység 2000 éve során: közelebb visz Istenhez a lélek és a test harmóniája által.

„Szent Domonkos 9 imamódja”-nak szövege, ahogyan az ma latinul hozzáférhető, egy XIII. századi domonkosra - valószínűleg a Tuscanellából való Aldobrandinusra - vezethető vissza. Egyértelműen a bolognai szentté avatási per tanúvallomásai inspirálják. E szöveg kézírásban csak az 1300 körüli időkből maradt fenn, legtöbbször mint apoldai Dietrich (kb. 1297) „A szent legendája” c. művének függeléke. A XIV. század első felében egy katalán könyvfestő illusztrálta is, akit a „mozarab” építészet és díszítőművészet befolyásolt. A szöveg e nagyon szép ábrákkal együtt látható a Codex Rossianus 3.-ban, a Vatikáni Könyvtárban. Domonkos egész emberként, testestől-lelekestől imádkozott, a test és lélek minden meghasonlása, elkülönülése nélkül. Ezt kilenc imamódja határozottan bizonyítja. Nála semmi lelki nem történik a test jelenléte nélkül, és semmi testi a lélek távollétében. Így nála az imában is a tartás és a lelkület összhangja áll fenn, és ez az egybe-

csengés egész testében tükröződik. Az ima különböző fajtáinak (pl. elmélkedés, imádás, kérőima, szemlélődés, stb.) eltérő testtartások felelnek meg. Bizonyos imaszándékok Domonkos testtartásának különböző, megfelelő formájában fejeződnek ki. A szemlélődő ember intenciói is gyakran apostolkodók. A leírt imamódoknál különösen feltűnő, hogy bizonyos magatartással próbálják Domonkosnak az Evangéliummal és a zsoltárokkal való lelki rokonságát kifejezni. Ehhez jön továbbá, hogy a szöveg világosan megkülönbözteti az Evangélium megélésének alapmagatartását - amelyet Domonkos főleg személyes példájával oktatott -, és azt, amit tőle Rendje mint imamódokat vett át. Világos, hogy példamutatása miatt is keltett oly mély benyomást.

Az 1. imamód

Első imamódja abból állott, hogy az oltár előtt alázattal hajolt meg, mintha Krisztus, akit az oltár jelképesen megismerés,

ebben a szimbolikus alakban, hanem valóságosan és személyesen is jelen volna (t.i. ekkoriban még nem őrizték az Oltáriszentséget az oltárokból – a szerk). És Judit szavaival mondta: „Te az alázatosok Istene vagy, az elnyomottak segítsége, a gyengék támasza.” (Jud 9,11) Alázatában kapta meg a kánaáni asszony és a tékozló fiú is azt, amit kért; „mert nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj” (Mt 8,8) és „Az Úr felemeli a megaláztatottakat, de a gonoszokat földre tiporja.” (Zsolt. 147,6) Így állott ott szent atyánk lehajtott fejjel, hogy alázattal hódoljon Krisztus, a fő előtt, miközben saját csekélységét Krisztus magasztosságának fényében szemlélte és teljesen átadta magát e hódolatnak. A testvéreket arra bízta, hogy hasonlóképpen tegyenek, ahányszor csak a kereszttel, Krisztus megalázásának jelével szembesülnek, hogy Krisztus, akit értünk oly mélyen meg-

aláztak, saját fensége előtt minket alázatosan lásson. Ugyanígy bízta testvéreit arra is, hogy a teljes Szentháromság előtt is alázatosan hajtsanak fejet, amikor ünnepélyesen imádkozzák: „Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek”. Úgy kezdte az imáját, hogy meghajolt és a hálaadás szavait mondta.

A 2. imamód

Szent Domonkos gyakran úgy imádkozott, hogy arcra borulva teljes hosszában nyúlt el a padlón. Ekkor mélységes bánat járta át a szívét és felidézte az Evangélium szavait, amelyeket gyakran hangosan mondott, hogy jól meg lehetett érteni: „Istenem, irgalmazz nekem, szegény bűnösnek!” (Lk 18,13) Majd újra nagy tisztelettel és odaadással ismételte Dávid szavait: „Én bűnöztem és én cselekedtem gonoszságot.” (2Sám 24, 17). Ekkor sírt, meg hevesen sóhajtozott és azt mondta utána: „Nem vagyok méltó, hogy az egek magasára lássak, bűneim nagysága miatt, mert kiváltottam haragodat és előtted gonoszt műveltem.” És e zsoltárból: „Ó, Isten füleinkkel hallottuk...” erős hangon és megadón imádkozta: „mert lelkem a porba hanyatlik, testem a földhöz tapadt” (Zsolt 44, 2,26), továbbá: „lelkem a porba ragadt, élessz föl ígéreted szerint.” (Zsolt 119, 25). Néha, ha arra akarta tanítani a testvéreket, hogy hogyan imádkozzanak nagy tiszteletadással, azt mondta nekik: „Amikor a bölcsek, ama hódoló királyok beléptek a házba, ott találták a gyermeket anyjával, Máriával és leborulva imádták, hódoltak neki.” (Mt2,11) Mi is tudjuk, hogy megtaláltuk őt, az Istent és embert, szolgálójával, Máriával. „Jertek, hajtsunk térdet Isten előtt, boruljunk le és imádjuk, jajveszékéljünk az Úr, alkotónk előtt.” (Zsolt 95,6) A fiatalabb testvéreket e szavakkal figyelmeztette: „Ha nem tudjátok bűneiteket felpanaszolni, mert nincsenek, akkor gondoljatok arra a sok bűnösre, akiket el lehet vezetni az irgalomhoz és szeretethez. Érettük esedeztek a próféták és az apostolok, amint pedig Jézus meglátta őket, keservesen sírt.” Ugyanígy könyörgött Dávid, amikor ezt mondta:

„Láttam a hűtlenekeket és mély gyász vett erőt rajtam.” (Zsolt 119,158)

A 3. imamód

Ugyanabban az értelemben és az előbb leírtak folytatásaképpen felkelt a földről és vasláncsal ütlegelte magát mondván: „Jobbod erősen tartott, Jóságod nagyra tett engem.” (Zsolt 18,36) Ezért az egész rendben elrendeltetett, hogy köznapokon a kompletórium után Szent Domonkos példájának emlékeztetésképpen vezeklésként minden testvér egy fagolyókkal ellátott korbáccsal sújtson saját ruhátlan vállára, miközben a „Miserere mei Deus” (Irgalmazz nekem, Istenem), vagy a „Deo profundis” (A mélységből kiáltok Hozzád) kezdetű zsoltárt imádkozzák. Ezt saját bűneikért tették, vagy azok bűneiért, akinek adományából éltek. Ezért senki se vonja ki magát a szent példamutatás követése alól, még ha büntelen lenne is.

A 4. imamód

Ezután Szent Domonkos az oltár elé állt vagy a káptalani teremben a feszület elé, és tekintetét nagyon figyelmesen a Megfeszítettre irányította. Közben térdet hajtott, gyakran, többször is egymás után. Sokszor így töltötte el az egész időt a kompletóriumtól éjfélig, mialatt egy ideig állt, majd letérdelt, mint Jakab apostol vagy az evangélium leprása, aki térdre kért: "Uram, ha akarod megtisztíthatsz engem." (Lk5,12), és mint István, aki térdre esve hangos szóval kiáltotta: "Uram, ne ródd ezt fel nekik bűnül!" (ApCsel7,60). Ilyen módon szent atyánkban, Domonkosban nagyra nőtt az Isten irgalmasságába vetett bizalom, hogy az feléje és minden bűnös felé fordul, legifjabb testvéreit pedig, akiket az emberek közé küldött, hogy az Örömhírt hirdessék, megőrzi és megtartja. Néha nem tudta visszafogni a hangját, olykor testvérei is hallották imáját: "Hozzád kiáltok, Uram, sziklám, ne fordulj el szótlánul tőlem, mert ha néma maradnál...". (Zsolt 28,1) A szentírásnak ezeket és ehhez hasonló szavait hangosan mondta maga elé.

Máskor azonban a szívében imádkozott és a hangja nem hallatszott ilyenkor. Sokáig térdén állva,

egészen magába mélyedve maradt hosszú időn keresztül. Ilyen pillanatokban, ha ezen a módon imádkozott, úgy tűnt, hogy szelleme innen áthatolt a mennyekbe; arca hirtelen felragyogott az örömtől, és arcáról a könnyek árját törölte le. Olyan volt, mintha nagy, vágyakozó kívánság lenne úrrá rajta, mint amit az a szomjazó érez, aki végre már elér a kúthoz, vagy az a vándor, aki hosszú utazás végén már közeledik otthonához. Imája még bensőségesebbé és intenzívebbé vált, ami a láthatóan élénkebb, mégis méltóságteljes taglejtésekben mutatkozott meg, ehhez jött még, hogy közben gyakran felkelt és újra letérdelt.

A térdhajtás annyira szokásává vált, hogy egy-egy nehéz nap végén még útközben a fogadóknak, amikor a többiek aludtak és kipihenték magukat, visszatalált ehhez a sajátos imamóddhoz. Ez az imádás, az adoráció személyes kifejeződése volt nála. Ám az imának ezt a módját inkább példamutatásával tanította, semmint sok szóval.

Az 5. imamód

Néha, ha szent atyánk, Domonkos valamely konventben tartózkodott, egész testében kiegyenesedve, magát kihúzva az oltár elé állt, anélkül, hogy valamire vagy valamihez támaszkodott volna. Olyankor kezét úgy tartotta maga előtt, mint egy nyitott könyvet és olyan áhítatosan és elmerülve időzött így, mintha valóban olvasna Isten jelenlétében. Meg lehetett figyelni, ahogyan imájában Isten igéjét szemlélte, mialatt sok gyengédséggel és belső örömmel újra és újra maga elé mormolta az Írás szavait. Rendszeresen imádkozott így, hiszen Urunk módszere is ez volt, ahogyan Lukácsnál olvashatjuk: "És

Jézus szokása szerint szombaton a zsinagógába ment; ott felállt és olvasásra jelentkezett." (Lk 4,16) A zsoltároknak is ez áll: "Pineás elállt imádkozni és a csapásnak vége lett." (Zsolt 106,30)

Ezután Domonkos kezét szorosan egymáshoz illesztette, és így összetéve szeme elé tartotta teljesen magában mélyedve. Gyakran vállmagasságban kiterjesztette őket, ahogyan a pap a szentmise bemutatásakor szokta, és ilyenkor azt lehetett látni rajta, hogy nagy odaadással figyel valamire, mintha csak az oltár felől valami rendkívüli lenne hallható. Aki így áhítatba merülve, egyenesen állva látta imádkozni, azt gondolhatta, hogy prófétát lát, aki angyallal, vagy magával Istennel merült beszélgetésbe: hol úgy tűnt, hogy ő beszél, hol meg úgy, hogy most meg valakit hallgat, vagy csendben végiggondolja mindazt, amit kinyilatkoztatásban éppen most kapott.

A vándorúton többször titokban eltávolodott a többiektől, hogy időt szakítson az imára, és ez azonnal annyira lekötötte, betöltötte, hatalmába kerítette, hogy szinte látni lehetett, hogy egész szívével az égre irányul. ha ilyenkor szólni hallhattuk volna, mélyen megrendült, szelíd hangja a legcsodálatosabb szavak egynéhányát - legtöbbször a Szentírás leglényegéről - ajándékozta volna hallgatóinak úgy, mintha éppen most adományozta volna neki az "Üdvözítő forrása". A testvéreket mélyen megindította, ha atyjukat és mesterüket az ima ilyen pillanataiban megcsodálhatták; közülük a hűségesekek számára ez volt a legjobb mód arra, hogy megtanulják: mit is jelent a hódolatteljes és folyamatos ima: "mint a szolgáló szeme asszonya kezére, és a szolgák szeme uruk kezére tekint..." (Zsolt 132,2)

A 6. imamód

Igen gyakran lehetett szent atyánkat, Domonkost megfigyelni, amint ima közben karját széttárta, testével mintegy keresztet formálva, és közben azon igyekezett, hogy le-

hetőleg rendületlenül szálfegyenes tartású maradjon.

Ezen a módon imádkozott akkor is, amikor Isten az ő kérésére, Rómában a Szent Szixtusz kolostorban a Napóleon nevű ifjút életre keltette; s így imádkozott a sekrestyében és a templomban szentmise idején. Ebben a testtartásban emelkedett fel a földről, ahogyan azt a jámbor és szent Cecília nővér elmondta, aki jelen volt és ezt sokakkal együtt látta.

Akárcsak Illés, amikor az özvegy fiát életre keltette, úgy tárta ki Domonkos is karjait és borult rá az ifjúra. Ugyanígy imádkozott, amikor Toulouse közelében angol zarándokokat mentett meg a folyóba fúlástól. Azonos módon imádkozott a kereszten függve az Úr szétfeszített karral, könnyek között hangos szóval és jajkiáltással; és meghallgatást nyert mély alázatossága miatt.

Szent Domonkos csak akkor szokott ily módon imádkozni, ha Isten sugalmazásából megsejtette, hogy könyörgésének ereje folytán valami nagy és csodálatos fog történni. Testvéreinek nem tiltotta meg, hogy így imádkozzanak, de nem is biztatta őket erre. Nem tudjuk, hogy mit mondott akkor, amikor így imádkozva életre keltette a fiút, és kereszt alakban kitért karral állott ott...

A zsoltárnak azokat a szavait, amelyek az imának ezt a módját kifejezik, mindenkor nagyon megfontoltan és különleges hangsúllyal ejtette ki – ezt mondta: „Uram, Istenem és szabadítóm, nappal hozzád fohászkodom, éjjelente előtted kiáltozom...” egészen addig a versig: ... „egész nap Téged hívlak, Uram, és kitérom feléd kezemet.” (Zsolt88,2-10), továbbá „Uram, halljad meg imámat, figyeljed könyörgésemet, ... kitérom feléd kezeimet... siess, hallgass meg engem, Uram!”

(Zsolt143,1-7)

Ezzel minden jámbor ember követhette atyánk imáját és tanítását ebben az imamódban, amikor az ima ereje által csodálatos módon Istenhez vonzottnak érezte magát, vagy helyesebben, ha titokzatosan azt a sugallatot kapta, hogy a magasztos Isten indítására ön-

maga vagy más számára bizonyos kegyelmet nyerhet el. Ha Domonkos így imádkozott, akkor felviláglott benne Dávid rajongása, Illés tüze, Krisztus szeretete és saját, Istennek való teljes önátadása.

A 7. imamód .

Gyakran úgy is lehetett őt látni, amint teljes magasságában az ég felé nyújtózkodott, mint a nyílveessző, amely az íjként megfeszült földről elpattanva, egyenesen a magasba szökik: karját feje felett a magasba nyújtva kezét összekulcsolta, vagy lazán szétnyitotta, mint ha valamit az égből akarna elfogadni. Eközben – úgy hittük –, elárasztotta őt a kegyelem és elragadtatásban kapta meg Istentől az általa alapított rend számára a Szentlélek ajándékait. Így ő maga és testvérei a bibliai boldogságokat élve megismerhették a szelídség értékét, és a fölöttébb nagy szegénységben, keserű gyászban, súlyos üldözéskor, az igazság nagy éhe és szomszár idején, valamint gondokkal teli együttérzésben is boldognak érezhették magukat. A parancsolatok buzgó betartásában és az evangéliumi tanácsok teljesítésében igaz örömet lelték. Ilyen pillanatokban szent atyánk a Szentek Szentjébe és a harmadik mennyországba elragadottnak tűnt. Amikor így imádkozott, utána mindig igazi próféta módjára cselekedett, akár a prédikáláskor, akár valamely engedmény megadásakor, vagy ha testvéreit rendreutasította. Ezt az imamódot nem bírta sokáig; közben pedig annyira önmagába fordult, hogy ezt követően úgy tűnt, mintha hosszú utazásról tért volna vissza; magatartása ilyenkor idegenére emlékeztetett, amit arckifejezéséből és viselkedéséből lehetett kiolvasni. Testvérei fennhangon hallották imádkozni és mint a próféta, felkiáltani: „Hallj meg hangos esedezésem szavát, ó, Uram, ha felemelem kezeimet szent lakhelyed felé!” (Zsolt. 28,2) Testvéreit szent példájával és szavával tanította állhatatosan imádkozni. Újra és újra ismételte a zsoltárverseket: „Nosza, áldjátok az Urat mind, ti szolgálói az Úrnak...” (Zsolt.

134,1), majd: „Uram, hozzád kiáltok, téged hívlak, halld meg szavam, siess hozzám, figyelmezz szavamra, mert érted kiáltok...” stb. egészen addig, hogy: „estére emeljétek fel kezeiteket a szentélyhez” és „felemelem kezemet az esti áldozathoz”. (Zsolt. 141,1-2)

A 8. imamód

Szent Atyánk, Domonkos még más szép, magasztos és nyíltszívűen őszinte imádkozási módot is ismert, amelyet mindenekelőtt a zsolozsmát vagy a közös asztali áldást követően gyakorolt. Lélekben megfontoltan, egyidejűleg mégis felbuzdultan azoktól az isteni ígéktől, amelyeket éppen az előbb a kórusban vagy az ebédelőben énekeltek, sietve valamely magányos helyre húzódott vissza és teljes lelki odaadással egy cellában vagy együtt összeszedetten és Isten jelenlétében leült olvasni és imádkozni.

Miután keresztet vetett magára, nyugodtan ült egy felütött könyvvel a kezében; így olvasott és hagyta, hogy az olvasottak gyengéden megmozgassák a kedélyét, hassanak lelkületére.

Mintha magát az Urat hallotta volna hozzá szólni, mint ahogyan a zsolotárban is olvashatjuk: „Figyelmeznem akarok arra, mit szól az Úr, az én Istenem bennem...” (Zsolt 85,9) Úgy látszott, mintha valamely társával élénk párbeszédet folytatna; néha a hangja és a tartása is türelmetlen volt, azután megint nyugodtan fülelt, odafigyelt, vitázott és érvelt, nevetett és sírt egyidejűleg. Tekintete egy határozott pontra szegeződött vagy lehajtotta a fejét; azután újra nyugodtan beszélt maga elé, majd a mellét verte. Ha valaki kíváncsian megleste volna, láthatta volna, hogy szent atyánk, Domonkos, Mózeshez hasonlóan a pusztaság közepére, Isten hegyéhez, a Hórebhez érkezett és ott az égő csipkebokrot látta meg, amelyből az Úr szólt hozzá, és amely előtt arcra borult. Isten hegye azt a prófétai módot jelzi, hogyan juthatunk el könnyedén az olvasmánytól az imához, az imától az elmélkedéshez és az elmélkedéstől a szemlélődéshez.

Ha így magában olvasott, gyakran hajolt meg a könyv előtt és csókolta meg azt, hogy megadja neki a tiszteletet, különösen, ha az az evangéliumos könyv volt, vagy akkor, ha saját ajkával Krisztus szavait mondta ki. Néha elfordította fejét és a kappájába rejtette arcát, vagy a tenyerébe hajtotta azt és csuklyájával lazán beburkolta. Később mély aggodalommal és csupa vágyakozással sírt, majd tiszteletteljesen újra felállt és meghajtotta fejét, mintha előkelő személyiségnek mondana köszönetet a neki juttatott jótéteményekért. Ezután újra teljesen megnyugodva, feszültségmentesen és oldottan folytatta a könyv olvasását.

A 9. imamód .

Domonkos a következő módon imádkozott, ha az egyik országból vagy tartományból a másikba utazott; mindenekelőtt, ha magányos környékre érkezett; itt teljesen átadta magát az elmélkedésnek, sőt a szemlélődésnek. Ilyenkor gyakran mondogatta útítársainak: „Ozeásnál van megírva:... elviszem őket a pusztába és a szívükhöz beszélek.” (Oz2,16) Ezt követően elhagyta társát és előtte ment tovább, vagy még gyakrabban kis távolságra lemaradva követte őt. Miközben egyedül, magányosan lépkedett, járás közben imádkozott. Az elmélkedéstől egészen feléledt, mintha tűz lobogott volna fel benne. Amikor így imába merülve vándorolt, néha olyan kézmozdulatokat tett, mintha izzó parazsat vagy legyeket akarna arca elől elhajtani. Védekezni látszott néha a kereszt jelével is.

A testvérek véleménye szerint a szent az imának ebben a módjában ért el a Szentírás teljes gazdagságához, és jutott el az isteni ígék lényegének felismeréséhez. Ezáltal kapott erőt és bátorságot meggyőző prédikációihoz és került bensőséges kapcsolatba a Szentlélek mélységeinek rejtett titkaival.

Trianoni emlékmű avatása

Június 5-én 10.00 órakor a Szent Anna templomban ökumenikus imával kezdődött a trianoni megemlékezés.

Ezt követően került sor az új emlékmű megál-dására és az ünnepi megemlékezésre.

Beszédet mondott többek között Franka Tibor polgármester, - Nyíró K. Judit, Nyíró József le-származottja, - Duray Miklós a Felvidéki Magyar Koalíció Párt alelnöke.

A fellépők között voltak Kerepes művészeti és ha-gyományőrző csoportjai.

G y e r m e k o l d a l

Hogyan beszélhetek Istennel?

Levelet írok neki? Lerajzoljam gondolataimat? Felhívjam telefonon? Egyikre sincsen szükség, mert Isten a gondolataimat is érti. Amire gondolok, Ő pont úgy megérti, mintha szóban mondanám neki. Istenhez szólhatok gondolatban vagy hangos szavakban is. Ezt nevezzük imádságnak.

„Amikor imádkozom Istennel beszélek.”

Imádkozhatok egyedül, vagy együtt másokkal. Imádkozhatok saját szavaimmal, vagy mondhatok ismert imádságot, például a Miatyánkot, reggeli-, esti imádságot.

Mikor szólhatok hozzá?

Isten mindig lát minket és mindig hallja szavainkat, érti gondolatainkat. Nem fekszik le pihenni és nem megy szabadságra. Mindegyikünkre egyszerre oda tud figyelni. Ezért mindig szólhatunk hozzá - akár nappal, akár éjjel.

Mit mondhatok Istennek?

Isten minden szavunkra figyel, és minden szavunkat örökre megjegyzi. Soha nem fogja mondani: "most nem érek rá", vagy "nem emlékszem tegnap mit mondtál." Szerető figyelemmel fordul felénk!

Úgy beszélhetek vele, mint a legjobb barátommal. Elmondhatom neki milyen jó vagy éppen rossz dolog történt velem, mit szeretnék, vagy mi nem sikerült. Minden szavamra figyel. Azt is érti, amit nem neki mondok? - hanem szüleimnek, testvéremnek, vagy az iskolában? Igen. Minden szavunkat érti.

Miért fontos Istenhez szólni?

Milyen lenne a világ, ha az emberek nem szólnának egymáshoz? Perceken belül az egész világon káosz lenne. Ilyen fontos a szó! Aki Istenhez szól, jó tanácsadót, barátot talál. Aki nem szól hozzá, hátat fordít neki.

A fény a Naptól van, az eső a felhőből, a virág a magból, az ember az Istentől. Hozzá tartozunk, mint a szőlőszem a fűthöz. Ezért felé fordulunk, és azt kérjük, hogy legyen életünkben társunk.

Milyen imádságok vannak?

Kérő imádság

Isten segítségét kérem, hogy amit szeretnék megvalósuljon. Isten mindenben segít, ami a javunkra válik, amitől jobb emberek leszünk. Amiben nem segít, az nem is lenne jó nekünk, csak mi úgy gondoljuk, hogy jó lenne - bízunk rá a döntést, hiszen Ő mindent tud.

Ha én szorgalmasan tanulok Istent kérhetem, hogy segítsen tanulni. De ha lusta vagyok, hiába kérem, hogy tanuljon helyettem. Ha megtanultam a leckét kérhetem, hogy segítsen felelni, de ha

nem akartam megtanultam, hiába kérem, hogy jól feleljek. Isten mindenben segít, de nekem is a jóságra kell törekednem!

"Olyan jó szeretnék lenni Istenem, amilyen jónak Te szeretnél látni engem!"

Nem csak magamnak kérhetek tőle valamit, hanem másnak is. A mások iránti szeretetemet kifejthetem a másokéért való imádságban is! "Segítsd az én szüleimet!"

Hála imádság

A hála azt jelenti, hogy valamit megköszönünk. Megköszönjük Isten és az emberek szeretetét, jóságát, gondoskodását, segítségét. Hálásak vagyunk Istennek azokért az emberekért, akik körülöttünk vannak. És megköszönjük az Ő segítségét is, hiszen Isten sokkal többször segít nekünk, mint mi azt kérjük. Gondoskodó szeretete kíséri minket nap mint nap, de mi ezt sokszor észre sem vesszük.

"Minden munkám, örömöm, a mai napot köszönöm." (Esti imádság)

Dicsőítő imádság

Isten a világ teremtője. Nincs hozzá hasonló. Minden tud, mindenható, örökké él. Ő a világ Ura. Minden felett hatalma van. De nem csak hatalma, hanem szeretete is van. Mindenkinél jobban szeret minket. Olyan szeretet él benne, hogy azt mondjuk Ő maga a szeretet. Dicsőítő imádságunk erről szól.

"Áldja az Urat a Úr minden műve, dicsőség a mindenható Istennek" (zsoltár)

Bűnbánati imádság

Bűnbánati imádság, amikor megbánjuk azt a rosszat, amit tettünk. A bűnbánatot rögtön kérő imádságunk követi, mert azt kérjük, hogy Isten bocsássa meg bűnünket.

Élet imádság

Nemcsak szavakkal, de tetteinkkel is imádkozhatunk, mert Isten szemében minden jótett imádság. Van, akinek az egész élete imádság, mert kötelességeit becsülettel elvégzi, és szeretettel fordul Isten és az emberek felé. Öröm és békesség veszi őt körül, mások támasza és menedéke. Hogyan lehet ez? Az imádság embere Istenre bízva életét. Őáltala, Ővele és Őbenne él!

Ennek legfontosabb példaképei a szentek, akiknek imádságos életét ismerjük.

Hogyan válaszol Isten az imádságunkra?

Különleges módon válaszol az Isten. Mint ahogy az emberek nem egyformán, hanem különbözőképpen imádkoznak, így Isten sem egyformán, hanem különbözőképpen válaszol mindegyikünknek. A lelkünkbe adja válaszát, hogy mi a helyes, mit kell tennünk, és a bölcsesség, a hit útján vezet minket. A lelkismeretünk jobban érti Őt, mint az eszünk. Lelkünket megerősíti, értelmünket megvilágosítja, szeretetével átölel. Cél, lelki békességet és boldogságot ad.

"Imádkozz, hogy jó legyél, és menni fog!"

S e g í t ő s z e n t e k

Más és más tájakon változik, hogy kit említenek meg a 14 segítő szent közt:

1/ Ákos, Balázs, Borbála, Cirjék, Dénes, Egyed, Erazmus, Eustachius, György, Katalin, Margit, Kristóf, Pantaleon, Vitus

2/ Flórián, György, Katalin, Pantaleon, Balázs, Vitus, Margit, Kristóf, Borbála, Sebestyén, Miklós, Cserjék, Orbán, Euszták

+ Ákos, Dénes, Egyed, Erazmus vagy +Magnusz, Lénárd, Rókus, Dorottya

3/ Móric, Dénes, Szt György, Lőrinc, Adrián és Mihály arkangyal, Szt. Jakab, Tódor, Demeter, Prokopius, Merkurius, Szt Márton, László,

Antiochiai Margit +Borbála, Pádúai Szt. Antal, Boldogságos Szűz Mária, +Xavéri szent Ferenc

A 14 Segítő Szent tiszteletének kialakulása, elterjedése

Habár a segítő szentek legtöbbje a kereszténység első századaiban élt, tiszteletük a középkorban, a 13. és 14. században kezdett a nyugati Egyházban elterjedni. Először Olaszországban, ahol tiszteletükre ünnepet hagyott jóvá az Egyház, saját szentmiseszöveggel, onnan terjedt a tiszteletük különösen Németországban, Svájcban, Cseh- és Morvaországban, Ausztriában és Magyarországon, itt is főleg a németek lakta területeken. Németországban 1284-ből való az első írásos bizonyíték: Konrád passauai püspök egyik írásában ír a kremsi plébániatemplomban lévő 14 Segítő Szent oltáráról. Idővel különösen Svájcban, Tirolban, Dél-Németországban és Ausztriában terjedt el tiszteletük, ahol mindenütt sok templom, oltár, fogadalmi kép, valamint társulatok létesültek tiszteletükre.

Felmerül a kérdés: miért tisztelik őket együttesen, és miért éppen ezeket a szenteket?

Nagyon valószínű, hogy ez az együttes tisztelet a középkorban dúló pestisjárványokkal van összefüggésben. Ez a betegség akkor végzetes következményekkel járt: nem tudták gyógyítani, pár óra leforgása alatt végzett azzal, aki a betegségbe esett. A társadalmi és családi élet minden kapcsolata felbomlott, nyomában nagy nyomor és éhínség támadt. Ezt a feltevést megerősíteni látszik az a körülmény, hogy sok fogadalmi templom épült a tiszteletükre éppen a pestisjárvány után.

A sok baj ellen sok segítőre volt szükség. S miért éppen tizennégyen vannak? Erre nincs határozott válasz, csak feltevések: pl. mert a 14-es szám a hetesnek kétszerese; a hetes szám pedig a szentírásban a tökéletesség jelképe s gyakran fordul elő (lásd: Jelenések könyve). Szent Máté Jézus nemzetségtáblájánál (Mt 1,1-17) kihangsúlyozza a 14-es számot (3 x 14), mely itt is a tökéletességet jelképezi.

S miért éppen ehhez a 14 szenthez fordultak?

Ennek magyarázata az idők folyamán kialakult szokásban keresendő. Régi időktől fogva ugyanis leggyakrabban Szt. Kristófhoz és Egyedhez szoktak fordulni a pestis ellen; torokfájás ellen Szt. Balázshoz, nyelvi bajoknál Szt. Katalinhoz, fejfájásnál Déneshez, más betegségben Erazmuszhoz, láz ellen Borbálához, epilepsziánál Vitushoz. Az orvosok elismert pátrónusa Szt. Pantaleon volt, a gonoszlélek befolyása ellen Szt. Cirjékhez, Szt. Györgyhöz, halálos veszedelemben Szt. Ákoshoz fordultak. Szt. Eusztákot a nehéz vagy reménytelennek látszó élethelyzetekben hívták segítségül. Súlyos megpróbáltatás idején Szt. Margittól kérték az erőslelkűség adományát.

Ezzel fel is soroltuk azokat a szenteket, akik a legtöbb helyen máig is a 14 Segítő Szent együttesét képezik.

Tiszteletük elterjedéséhez hozzájárultak azok a látomások is, melyek 1445-46-ban Dél-Németországban, Frankenthalban történtek. Egy pásztornak szept. 14-én (Szt. Kereszt ünnepe) megjelent egy dicsfényben tündöklő gyermek, aki egy idő múlva eltűnt. Nemsokára újra megjelent ugyanott a gyermek, két égő gyertyával. Harmadszor a gyermek oly fényes volt, mint a Nap, és vörös színű keresztet viselt a mellén. Tizennégy gyermek is állt körülötte, félig fehér, félig piros ruhában, és azt mondták: „Mi vagyunk a tizennégy segítő szent, és egy kápolnát akarunk. Méltóságban akarunk nyugodni”. Aztán eltűntek. Később égő gyertyák voltak láthatók a jelenés helyén. Három hét múlva egy csodás gyógyulás is történt azon a helyen: a csoda hihetővé tette a pásztor elbeszélését. Egy keresztet állítottak föl a jelenés helyén, majd 1448-ban oltárt építettek ugyanott. Ettől kezdve a 14 Segítő Szentet a látomás szerint 14 gyermekkel is ábrázolták, de ez nem lett általános.

Frankenthal hamarosan búcsújáró hely lett a ciszterciek felügyelete alatt Vierzahnheiligen néven. Először kápolnát építettek itt, közben a kápolna a ferenceseké lett. A kápolna leégése után nagyobb templomot, egy barokk bazilikát építettek, melynek alapkövét 1743-ban tették le. Még előbb a Szentszék az itteni ferencesek részére a kegyhely számára külön szövegű szentmisét engedélyezett. V. Pál pápa 1610-ben megerősítette a 14 Segítő Szent Társulatát, melynek székhelye a ferencesek kolostora, és a társulatot sok búcsúval látta el. Később a vierzahnheiligeni szép barokk templomot a pápa a „kisebb bazilika” (basilica minor) ranggal tüntette ki.

Más alkalmakkor is jóváhagyta és ajánlotta az Egyház a tizennégy segítő szent tiszteletét. XIII. Leó pápa 1889-ben külön szentmisét engedélyezett a bambergi főegyház-megyében lévő Frankenthal város temploma számára, melyet a búcsúsok ezrei keresnek fel, ugyanez a pápa 1890-ben jóváhagyta, hogy a würzburgi egyházmegyében, Hammelburgban a ferences templomban - ahol a segítő szentek tisztelete régóta virágzott, - ünnepüket a húsvét utáni 4. vasárnap üljék meg. Sok helyütt szokásban volt, hogy a húsvét előtti 14 hétfőn a 14 Segítő Szent tiszteletére ájtatosságot tartottak. Később júl. 12-e lett ünnepnapjuk.

A 14 Segítő Szent ábrázolásánál idővel változatosság is észlelhető. Pl. elég gyakran ábrázolják őket úgy, hogy középen a Boldogságos Szűz szobra foglal helyet. Ennek magyarázata, hogy ő minden más szentnél hathatósabb segítőnk. A 14 szent sem mindenhol ugyanaz. Vidékek szerint más szentek is szerepelnek köztük, olyanok, akik azon a vidéken ismertebbek. Sümegegyen négy másik szent foglalja el Szent Ákos, Dénes, Egyed és Erazmusz helyét: Flórián, Miklós, Sebestyén és Orbán. Ezek a szentek ugyanis itt ismertebbek. Sümegegyen pl. Szt. Flórián szobra áll az egyik forgalmas téren. Más tájakon szerepelnek még: Magnusz (4. sz. - Észak-Afrika) Lénárd remete (6. sz. Gallia), Rókus zarándok (13. sz. - Itália), Dorottya szűz, vértanú, (4. sz. Kisázsia).

A segítő szentek többnyire az első három század vértanúi. Történelmileg megbízható adat alig van róluk. Ennek ellenére századok során tiszteletük igen elterjedt, sokan hívták és hívták őket segítségül - és nem eredménytelenül.

A sümegegyi oltárról lemaradt, de általában a 14 Segítő Szenthez tartozó szentek:

Szent ÁKOS, akit halálos veszedelemben, súlyos betegségben hívnak segítségül.

Szent DÉNES, fejfájáskor hívják segítségül.

Szent EGYED, a jó gyónás védőszentje.

Szent ERAZMUSZ, ragályos betegségben és gyomorbántalmaknál hívják leginkább segítségül.

Ima a 14 Segítő Szent közbenjárásáért

Szent FLÓRIÁN, aki segítségére voltál az üldözötteknek, és hősiességgel vállaltad az ostromozást és a vértanú halált; erőslelkű pártfogónk, a szenvedés óráján s minden testi-lelki veszedelemben: könyörögj érettünk! (1. kép)

Szent GYÖRGY, aki bátor védelmezője voltál a segítségre szorulóknak; - hatalmas pártfogónk, az üldöztetésben s a hit elleni kísértésekben: könyörögj érettünk! (2. kép)

Szent KATALIN, aki Istentől nyert bölcsességgel bizonyítottad az egy igaz Istenbe vetett hitet; - tisztalelkű pártfogónk, hogy megtaláljuk az Istenhez vezető utat s legyőzzük a hit elleni kísértéseket, könyörögj érettünk!

Szent PANTALEON, aki jószívű orvos voltál s bizonyoságot tettél erős hitedről; - jóságos pártfogónk, légy közbenjárónk, hogy a betegségeket türelemmel viseljük; könyörögj érettünk!

Szent BALÁZS, aki hősiiesen legyőzted a hízalgést és a fenyegetőzéseket; - hathatós pártfogónk, a torokbajban és más betegségben légy segítségünkre: könyörögj érettünk!

Szent VITUS, aki hitedért börtönt és sokféle kínzás elviseltél, hogy ifjúságunk megőrizze a szív tisztaságát minden kísértéssel szemben, könyörögj érettünk!

Szent MARGIT, aki a Krisztushoz való hűségért életedet áldoztad, légy pártfogója a veszélyben lévőknek, a szülő asszonyoknak, az újszülötteknek; könyörögj érettünk! (3. kép)

Szent KRISTÓF, a vándorok és úton lévők pártfogója segíts, hogy Krisztust mindig a szívünkben hordozzuk és Istent szolgáljuk felebarátainkban; könyörögj érettünk!

Szent BORBÁLA, aki atyád kegyetlenségeit hősiiesen elviselted, légy segítségére a veszélyben lévőknek, s a haldoklóknak pedig eszközöld ki, hogy a szentségekben részesüljenek: könyörögj érettünk!

Szent SEBESTYÉN, aki bátran megvallottad hitedet a pogányok előtt; - erőslelkű pártfogónk, hogy Istenhez és az ő parancsaihoz mindvégig hűségesek legyünk, könyörögj érettünk!

Szent MIKLÓS, aki sok jót tettél felebarátaiddal; hatalmas pártfogónk, hogy minden veszedelemben oltalmat találjunk nálad s az üdvösség útján akadálytalanul haladjunk előre, könyörögj érettünk!

Szent CIRJÉK diakónus, aki meggyógyítottad a vakokat, az ördögöt pedig kiűzted a megszállottakból, eszközöld ki, hogy a lelki vakságot elkerüljük s a sátán kísértéseit legyőzzük, könyörögj érettünk!

Szent ORBÁN pápa, aki örködtél a fölött, hogy papjaid a szentmisét méltó módon mutassák be; - szent pártfogónk, hogy a szentmisét megbecsüljük s a hozzánk érkező Úrjézusnak méltó hajlékot készítsünk szívünkben, könyörögj érettünk!

Szent EUSZTÁK, aki türelemmel viselted a legnagyobb megpróbáltatásokat, segíts, hogy a szinte megoldhatatlan bonyodalmakban is megőrizzük hitünket és Istenbe vetett reményünket, könyörögj érettünk!

A TITKOK KORONÁJA

Nincs még egy olyan nemzet a Földön, amely egyetlen nemzeti ereklyéjének ekkora jelentőséget tulajdonítana, és olyannyira tisztelné, mint a magyar nép a Szent Koronát. Birtoklásáért trónviszályok dúltak, sokszor árulások és összeesküvések áldozatává lett. Volt eset, amikor egyszerűen ellopták vagy titkon őrizték. Egy alkalommal hazaszállítása közben vesztették el, de mindig megkerült. Többször hurcolták ki az országból, föld alatt elásva rejtették, és történt, hogy zálog tárgyát képezte. A korona "szent" elnevezése abból az áhítatból eredt, miszerint az államalapító királyt szentté avatták. Példa nélküli az a szemlélet is, melyet a régi feudális Magyarország alkotott a Szent Koronáról: a Szent Korona Tan.

A Magyar Szent Korona a magyar történelem legbecsesebb emléktárgya, s a legrégebben használt, mind a mai napig épségben megmaradt királyi fejék Európában. A Magyar Szent Korona csaknem ezer esztendeje hozzá tartozik történelmünkhöz.

A Magyar Szent Koronával ezer év alatt 55 magyar királyt koronáztak meg (csak két király fejére nem tették a Szent Koronát; II. János Zsigmondéra, mint "ellenkirályra", aki csak névleg uralkodott és 1570-ben le is mondott, valamint II. József fejére, aki saját akaratából nem koronáztatta meg magát).

A koronáknak három típusát ismerjük: 1. a házi korona, melyre semmiféle megkötés nem vonatkozik; 2. az országoló korona, melyet az uralkodóknak meghatározott alkalmakkor viselni kellett, és 3. a *beavató korona*, melynek analógiái csak Belső-Ázsiában vannak; európai képviselője egyedül a Magyar Szent Korona. Ezt az uralkodó csak koronázáskor viselheti, amúgy két koronaőr őrzi. Rajtuk kívül csak a nádorispán nyúlhat hozzá, aki koronázáskor párnán a helyszínre viszi és az érsek helyezi a király fejére. **A magyarok királyainak koronája az államiság jelképe lett, ebből alakult ki a világon egyedülálló Szentkorona Tan.**

A Szentkorona Tan

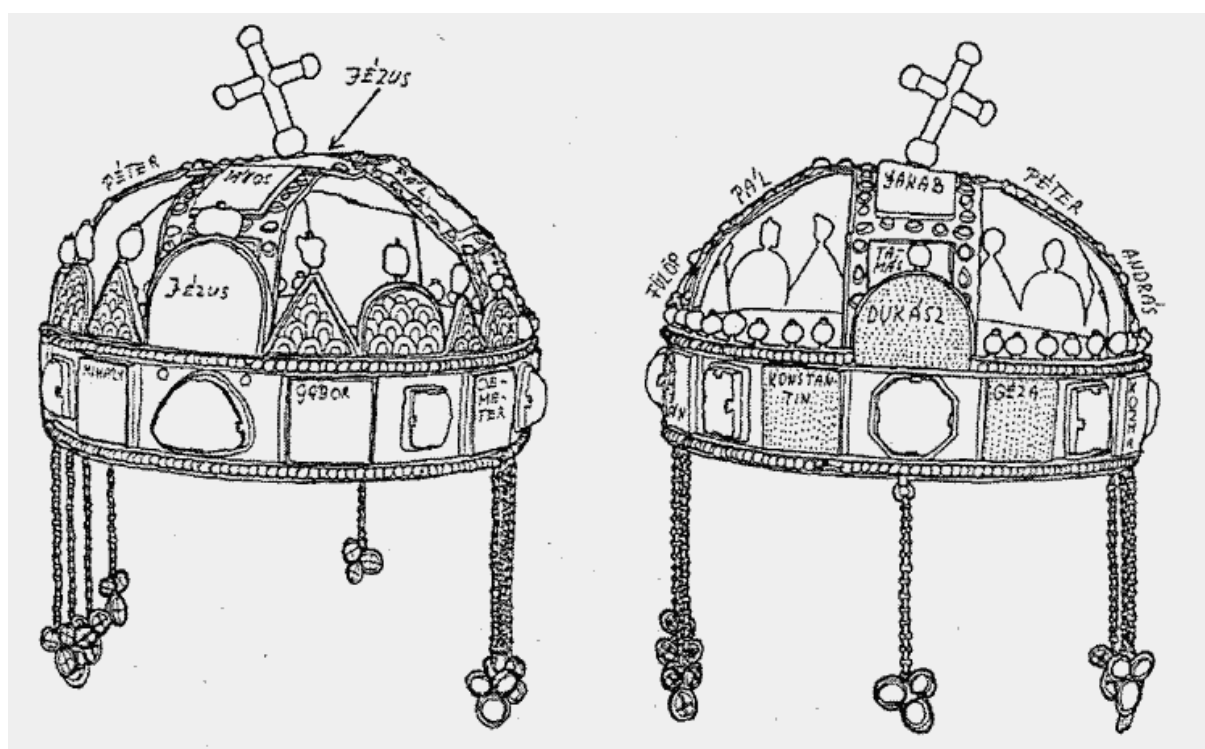
A közvéleményben ma is él az a tudat, mely szerint a Magyar Szent Koronát II. Szilveszter pápa küldte/adta Szent Istvánnak, az első magyar királynak. A határainkon kívüli magyarság tudatában az anyaországbeliekénél sokkal erősebben él az a tudat, mely szerint a Magyar Szent Koronához hozzá tartozik a Kárpát-medence egész területe. Ennek oka az a jogviszony, melynek értelmében a Kárpát-medence a Magyar Szent Korona tulajdona. Ebből következően a Kárpát-medence minden polgára, aki a Magyar Szent Korona uralma alatt került be a Kárpát-medencébe, a Magyar Szent Korona polgára. Ez a jogi helyzet azért áll fenn, mert 1038. augusztus 15-én Nagyboldogasszony napján Szent István magyar király Székesfehérvárott a Mennybe emelt Szűz Mária templomában országát a Magyar Szent Korona képében a Mennybe emelt Szűz Máriának ajánlotta fel. Ez az ég és a Föld között kötött szerződés a Kárpát-medencét Szűz Mária országává tette, és ezért ezen a jogi helyzeten a földi hatalmak nem változtathatnak. A szentkorona-eszme Szent István tudatos politikai és államjogi alkotása.

A törzsi szervezet felbomlása és a megyerendszer bevezetése szükségessé tette, hogy a Kárpát-medence egész szabad lakossága számára István király jogi biztosítékot adjon a kiváltságok megtartására és a király leválthatóságára. Ennek legegyszerűbb módja ez volt, hogy István király koronáját önmaga (pontosabban a mindenkori király) az ország fölé helyezte. Szent Istvánnak "Intelmei" szerint a Magyar Szent Korona jelképezi az országot,

mint területet, az országot, mint egy uralom alá tartozó népességet, a közigazgatási intézményrendszert, az apostoli keresztény hitet, az apostolságot, az uralkodó személyét, az uralkodói tulajdonságokat és képességeket, az igazságos ítélkezést és a jogi intézményrendszert, a társadalmi türelmet, az ország védelmét és az országban lakó, együttélő, vendégként befogadott idegen népeket. **Szent István Intelmei fiához, Imre herceghez a 720-as izlandi alkotmány után a világ második alkotmányának írásban megmaradt emléke.**

A szentkorona-eszme, mint államjogi rendszer alkalmas arra, hogy ma is jogi, társadalmi rendünk középpontjában legyen, ugyanis ez keresztényi, türelmes, befogadó - nem kirekesztő -, ugyanakkor nemzetvédő és megtartó erő is. "A Szentkorona-tan nem csak emléke egy dicső múltnak, hanem, kötelező érvénnyel bíró közjogi tan. A Szent Korona élő személyiség voltát és a Szentkorona-tan hatályos közjogi tan voltát nem kérdőjelezheti meg az a sajnálatos tény, hogy a mai magyar törvényhozó hatalom nemcsak, hogy nem igényli a Szent Korona közjogi tana segítségét, de nem is tekinti élőnek, illetve hatályosnak, márpedig **a Szent Korona a mai magyar társadalom akaratától is függetlenül az, ami volt, aminek hosszú évszázadokon át tekintették. a magyar államhatalom alanya, a Szentkorona-tan pedig a történelmi magyar alkotmánynak éppen az a központi elmélete, amely hatálytalaníthatatlansága által legfőbb biztosíték a a magyar közjog folytonosságának**" (Kocsis István).

A Szentkorona-tant soha vissza nem vonta alkotmányosan összeült magyar törvényhozás. Az 1920. évi magyar nemzetgyűlés a jogfolytonosság kérdését érdemben a Szentkorona-tan szellemében tárgyalta. A második világháború után Magyarországon a magyar nemzeti öntudat elsorvasztását kormányprogram szintjére emelték; az idegen hatalom kiszolgálói megpróbálták mindent megtagadtatni a magyar néppel, ami nemzeti önértékét megtarthatta volna. Az 1990-ben összeült rendszerváltoztató országgyűlés sem a Szentkorona-tan, sem a jogfolytonosság jelentőségét nem tudta felfogni. A törvénysértés jogot nem alapít elve alapján a magyar történelemben mindig - 1790-ben, 1865-ben és 1920-ban is - helyreállt a jogfolytonosság csak az 1990-es országgyűlés tagjai nem merték felvetni a jogfolytonosság helyreállításának a kérdését.

A Magyar Szent Korona és megítélése a történelem folyamán

A magyar középkor a Magyar Szent Koronáról azt vallotta, amit első királyunk Szent István legendájának *Hartvik* püspök által Kálmán király uralkodása idején (1095-1116) készített változatában olvashatunk, amely szerint a pápa Asztrik (Anasztáz) püspökkel Szent Istvánnak áldását és egy koronát is küldött. *Thietmar von Merseburg* (+1018-ban) jelentésében ugyan megemlékezik arról, hogy III. Ottó hozzájárult István magyar fejedelem királlyá koronázásához, a pápa áldását is küldte, de semmiféle koronáról nem ejt szót. 1613-ban *Révay Péter* koronaőr egyértelműen vallotta, hogy a teljes Szent Koronát II. Szilveszter pápa adományozta Szent Istvánnak. 1790 után *Weszprémi István*, *Katona István*, *Koller József*, majd *Franz Bock* kezdtek alsó ún. "görög" és felső, ún. "latin" koronáról beszélni ahelyett, hogy a Szent Korona alsó és felső részéről írtak volna. A korona hátsó részén elhelyezett Konstantín, Dukász Mihály és Geobicás képeket sem *Ipolyi Arnold*, sem *Hampel József* nem tudta egységes koncepciójába betenni. E okozott problémát *Czobor Bélának*, *Varjú Elemérnek*, *Otto von Falkének* és sok más főleg művészettörténész és régészszakosnak. A Magyar Szent Korona származási idejét a IX. századtól a XIII. század közzéire, annak keletkezési helyét pedig Bizáncba, Rómába, Nyugat-Európába és ki-ki fantáziájának és műveltségének megfelelően minden más helyre tette. Szent Koronánk részei voltak könyvbőröcsök, ereklyetartók, kapudíszek, stb. Akadtak ügyeletes okos "hagyományos" magyarizálók, akik nem ismerve a Szent Korona analógiáit taglalhatták annak felső és alsó részét, mintha azt úgy külön készítették volna és valamikor - a késő-középkorban - összebarkácsolták. Sajnos az ilyen konformis nézetek vallók leírásai kerültek be a köztudatba. Ilyen "hagyományos" nézetet vallott a *Benda Kálmán* és a *Fügedi Erik* páros, valamint a *Kovács Éva* és a *Lovag Zsuzsa* páros, majd *Kopári Dénesnek* volt afféle "egyéni" nézete, amely szerint Szent Koronánk felső része Szent Bertalan apostol ereklyetartójából készült volna. E nézetek - Szent Koronánk eredetére eddig kb. 40 elmélet született - felsorolása aligha több tudománytörténeti érdekességeknél.

Új fordulatot vett a Szent Korona vizsgálata, miután az az Egyesült Államokbeli Fort Knox-ból 1978 január 6-án visszakérült Magyarországra. Ekkor egy négytagú mérnökökből álló csoport (tagjai: *Beöthy Mihály*, *Ferencz Csaba*, *Ferenczné Árkos Ilona* és *Fehér András*) végzett olyan vizsgálatokat a Magyar Szent Koronán, amely megkérdőjelezték a "hagyományos" nézeteket. Később *Ludwig Rezső* és *Csomor Lajos* aranyművesek ötvös és aranyműves szemmel vizsgálták meg szent ereklyénket és a következő alapvető természet-tudományos ténymegállapításokra jutottak: *a Magyar Szent Korona egységesen tervezett és kivitelezett ötvösmű.* Szakmailag nem lehet sem bizánci, sem dél-, sem nyugat- sem észak-európai készítmény. Ékszerkészlete belső-ázsiai, iráni és mezopotámiai eredetű kaukázusi technikák felhasználásával feltehetően egy kaukázusi ötvösműhelyben készülhetett. A felső pánton eredetileg is nyolc apostol volt, az alsó rész hátsó oldalán levő - feltehetően Szűz Mária, Raffael- és Uriel arkangyalok képét későbbben cserélték ki és másodlagosan tették be a ma látható Konstantín, Dukász Mihály és Geobicás képeket.

Hogy az immár szakmailag bizonyítottan egységes korona hol és mikor készülhetett arra is több nézet van. *Csomor Lajos* szerint "a Kaukázusban készült hun formában, hun és párthus valamint kaukázusi ábrázolási hagyományok szerint, hun és párthus viselet ábrázolásával hun és kaukázusi munkamódszerrel" a IV. században. Mivel a dunhuangi 325-ös barlangban két vezető hun fején, valamint az ordoszi sírleletek között is a Szent Koronánkhoz hasonló kör- és keresztpántos korona látható, felvetődik a kérdés, hogy nem egy ősi hsziungnu (hun) fejedelmi viselet túléléséről van-e szó. *Szigeti István* szerint Szent Koronánk ott volt az avarok által Kaukázusból elrablott aranykincsek között, amelyet Nagy Károly zsákmányolt, vagy valamelyik avar kagán (el)adott neki. Vannak adataink arról, hogy amikor Nagy Tundum avar kagán Aachenben hódoló látogatást tett és megkeresztelkedett 796-ban a csodálatos avar ékszerek között volt egy drágamívű korona is és hódolata jeléül felajánlotta

Szentmise szándékok augusztus hónapban

1.	A Baran család élő és +Tagjai	(8.00)
		(11.00)
	+Szegei Péterné, +Férje, +Katalin leányuk +Szüleik, összes +Hozzá tartozó	(19.00)
2.	+Maróti Józsefné, +Bacsmai szülők és +Nagyszülők	
3.	+Sörös János, +Sörös Jánosné, +Andrea és +Mária	
4.	+id. Tabányi János, +Véber Mária, és +Nagyszülők	
5.	+Rab János, +Szülei és +Testvérei	
6.	+Péter János és +Szülei	
7.	+Merl Máttyás, +Felesége és három +fiuk	
8.	+id. Rapavi József és +Katalin felesége	(8.00)
		(11.00)
	+Varga János és +Szülei	(19.00)
9.	A Szűzanya tiszteletére	
10.	+Palotai Tamás, felesége +Rémi Mária és leányuk +Mária	
11.	Békésyné +Tőkei Ágnes, a Tőkei és Trudics +szülők	
12.	+Paulovics Károly, +Szülei, +Klára és +István	
13.	+Pintér Pál, +Neje, három +Leányuk és összes +Hozzá tartozóik	
14.	A 24 órás szentségimádást végzőkért és az imát kérőkért	
15.	A Szünstein család +tagjai	(8.00)
		(11.00)
	A Rózsafüzér társulat 22.(Burkoviczné) csoportjának élő Tagjai	(19.00)
16.	A Rózsafüzér társulat 20.(Hovanyeczné) csoportjának élő Tagjai	
17.	A Rózsafüzér társulat 20.(Hovanyeczné) csoportjának +Tagjai	
18.	+Csapó Antal, neje +Szigethy Ilona és +Piroska leányuk	
19.	+Gróf Mihály, három +Felesége, +Gyermekeik, +Unokáik és +Nagyszülők	
20.	+Ruzsai Pál, +Neje és összes +Hozzá tartozó	(8.00)
	A Rózsafüzér társulat 22.(Burkoviczné) csoportjának +Tagjai	(19.00)
21.	+Zsiák János, +Szülei és összes +Hozzá tartozó	
22.	+Varga Jánosné, +Édesanyja és +Gábor fia	(8.00)
	+Mácsai János 2. évf.	(11.00)
	+Csernák Mihályné, +Férje, +Szülei és összes +Hozzá tartozó	(19.00)
23.	+Stiller István és +Szülei	
24.	+Kundra Mihály, +Kundra Mihályné, +Mihály és +István fiaik	
25.	+Mészáros János és +Anna leánya, +Cserven szülők	
26.	+Fogd József, neje +Paulovics Mária, a Fogd és a Paulovics +szülők	
27.	+Déri István, neje +Lovicska Erzsébet és +Szülei	
28.	+Burik Pál, +Édesapja és összes +Hozzá tartozó	
29.	+Édesapa	(8.00)
		(11.00)
	Hálából a kapott kegyelmekért	(19.00)
30.		
31.		

Nagy Károlynak. Feltehető, hogy ezekkel az avar kincsekkel együtt került Szent Koronánk Aachenbe. III. Leó pápa 800-ban Nagy Károlyt ezzel a koronával koronázta meg. A korona Nagy Károly halála (804) után az uralkodóval 1000-ig Aachen-ben a sírban nyugodott. 1000 húsvétján III. Ottó megtalálta Nagy Károly sírját. Amikor október 2-án Rómába érkezett, a Szent Koronát is magával vitte és átadta II. Szilveszter pápának, aki neki barátja volt. II. Szilveszter pápa (Gilbert) pedig ezt a koronát küldte el Szent Istvánnak 1000. karácsonyán. Szigeti István szerint a Szent Korona 310 táján Grúzia keleti részében készült. E logikusnak látszó feltevés mellett természetesen még igen sok más is létezik; *Csapody Csaba* egész egyszerű feltételezése pl., az; István volt olyan hatalmas és gazdag király volt, hogy vehetett vagy készíttethetett magának grúz műhelyben koronát, amivel Anasztázusz (Asztrik) apát őt 1000 karácsonyán megkoronázta.

A Magyar Szent Korona eszmei tartalma két részre oszlik, ahogy két szerkezeti egység alkotja a koronát: az abroncs és a pántok. A felső rész Isten mennyei birodalmának a szimbóluma; az alsó rész Isten földi országát jelképezi. A pántok csúcsán felírás nélkül az ég és a makrokozmosz uraként trónol a Teremtő Atya Isten. Az alsó részen az abroncs felírással (Jézus Krisztus görög nevének rövidítésével) Isten földi birodalmának ura, Krisztus székel Mihály és Gabriel arkangyal kíséretében.

A pántokon az Atyától jobbra nem lehet más, mint Krisztus földi helytartója, Péter, háta mögött Péter helyettese, a második fő-tanítvány, Jakab áll. A Pantokrátor balján Pált ábrázolja az ikon, mert ő külön meghívást kapott. Leveleinek egy része a kisázsiai egyházakhoz szól, így kultusza az örményeknél is megvolt. Ezután következik a kedvenc, szeretett tanítvány, János, akire az Atya Fia, Krisztus a kereszten függő édesanyját bízta. Péter lábánál testvére, András látható, aki először ismerte föl, hogy Jézus messiás. Sokan felvetik, hogy miért nem 12 tanítvány van a Szent Koronán; azért, mert a 12 tanítvány (Júdással együtt 13) csak az Utolsó Vacsoránál volt együtt.

A középkori templomok bejáratánál általában csak 8 apostolt szoktak ábrázolni. A korona tervezője azokat a szenteket választotta példaképnek, amelyek védőszenteknek bizonyultak egy keresztény uralkodó számára (Kozma, Damján, András, Fülöp, György és Demeter). A Szent Korona valamennyi ábrázolt személye örmény típusú; legklasszikusabb a két angyal ábrázolása. A Isten égi és földi birodalmának egybeszövése klasszikusan a Magyar Szent Koronában csúcsosodik ki.

**A szilasligeti kápolnában - minden hónap 1. vasárnapján reggel 8.00 órakor
görög katolikus szentmise,
- minden hónap első péntekén 17.00 órakor
gyóntatás és áldoztatás van.**

„LÉPCSŐK”

A kerepesi római katolikus egyházközség lapja

Felelős kiadó és szerkesztő: Frajna András plébános

Főszerkesztő: Sohan Andrásné

Szerkesztők: Lobmayer Miklós, Lobmayer Miklósné

A szerkesztőség címe: 2144 Kerepes, Szabadság út 246.

Tel.: 06/28/560-370 Fax: 06/28/560-371

e-mail: frajna.andras@vaciegyhazmegye.hu

Internetes honlap: <http://kerepes.plebania.hu>

Megjelenik két havonta, első vasárnap 450 példányban

Szentmisék rendje:

A kerepesi templomban:

Vasárnap: **8.00 és 19.00**

Hétköznap: **6.15**

Kivéve csütörtök: **19.00**

Szilasligeti kápolnában:

Vasárnap: **11.00**